

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — ill.
Világban: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felolós szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

Részess, magyarnemzet! Magyarország, zsugorodjál össze szerény kis harmatecseppé s húzódjál meg valamely utschéli virág kelyhében. Mert jön a tót és megesz.

A pánszláv sajtó legalább szörnyen csattogtatja a fogát. Azt mondja, hogy visszahadja a fehér lovat és visszaveszi Szvatopluk birodalmát.

Közben Kossuthot, Apponyit, a hercegprimást, Párvy püspököt és a többi szereplő magyarokat elnevezi zsarnokoknak, hiénáknak, farkasoknak, fenevadaknak.

Szóval a pánszláv izgató dühös, csaknem szétpukkad. Háborút hirdet és felszólítja az amerikai tótokat, hogy rakják össze a levett böcskorokat, azokból, majd összevarrja ama bizonyos fehér lónak a bőrért.

A jámbor tótok lehet hogy egy garma-dára hordanak össze minden elvetett böcskört, de félt, hogy a jeles sáfár majd kereskedni fog a zsákmánnyal és Szvatopluk birodalma tovább is papirosos marad!

Chicagoiban a legförtelmesebb husbotrány undokságait leplezték le. És megborzádt az egész világ. Micsoda becsületesség rothadt, undorító, mérges anyagokat adni el táplálékul s ezen a réven, sok száze er ember tönkretett egészsége árán milliókat harácsolni össze!

De kutassunk csak kissé mélyebben!

A lélek táplálékai nem történnek-e sokkal vérlázítóbb visszaélések?

A lélek is szomjuhozik. A léleknek is kell levegő, rórszasirom, enyhül: szárny, üdvösség és bánat.

És mit kap a lélek a kufároktól?

Tessék csak a mai kor olvasmányait, regényeit, divatos, léha erkölceit megfigyelni! A világon a romlott, poshadt vérű, lelketlen nők uralkodnak. Akinek kazamatákban volna a helye, azt ünneplik és hódolattal veszik körül. Csupa hazug osillogás kápráztatja a szemet; a nő egyetlen igazi kincse, a tisztaság pedig Hamupipőke sorsára jut!

A magyar élclapok az ugynevezett akasztófa-humort kézzel fogható, szemmel látható alakban mutatják be. Ugyanis az összes magyar élclapok, mintha összebeszéltek volna, Luégert, a mocskos száju bécsi polgármestert akasztófára huzzák. Ez valóban a legtermészetesebb akasztófa-humor.

De a legmultságosabb az, hogy minden élclapnak külön eredeti ötlete van arra nézve,

hogyan kellene a bécsi magyarfalót — fel-függeszteni.

Mesebeszéd, hogy Ausztria és Magyarország között a vámsorompót 1917-ig nem lehet felállítani. A jó magyarok türelme nem terjedhet odáig. De nincs is rá semmi szükség, hogy azt a törvénytelenül, erőszakosan rájuk szózott hosszú határidőt figyelembe vegyék.

Mire való a tulipán? Ezt a virágot ültesse minden magyar ember a háza elé. Legyen minden becsületes magyar ház küszöbén egy-egy eleven vámsorompó a tulipán! Ki kényszeríthet akár csak egyetlen egy magyar embert, férfit vagy nőt, gazdagot vagy szegényt arra, hogy osztrák portékát vásároljon?

Ha Ausztria tíz fillért keres még a történetek után Magyarországon, ez nem osztrák élelmesség lesz már, hanem magyar élhetlenség!

Sajtó-jogunk hibái.

Irta: **Bakonyi Samu.**

Budapest, július 16.

Egy hetilapnak a lefoglalása nyomán keletkezett véleményeltérések a mai különös politikai helyzetben a mai meggyőződésünk szerint a nemzet legfontosabb érdekeire rendkívül káros izgalmakat idéztek elő. Ezeknek az izgalmaknak politikai hatásával pénteki cikkünkben foglalkoztunk azzal a tárgyilagossággal, amelyet a legszenvedélyesebb viták bármily magasan csapkodó hullámai között sem szabad szem elől téveszteni annak, aki közdologhoz az erkölcsi felelősség tudatában szokott hozzászólni. Sőt azt hisszük, senki sem mondhat ellent annak a meggyőződésünknek, hogy minél nagyobb valamely kérdés körül a szenvedélyek harca, a higgadt és elfogulatlan bírálat kötelessége annál fokozottabb mértékben terhel a hozzászólásra jogosultakat.

Kisértünk meg tehát a féktelen harci zaj közepette is amely napról-napra mindinkább a vad boszuállás és személyes üldözés jellegét ölti magára — az egyoldalú szempontok fölé emelkedve, nyugodt elmével teljesíteni kötelességünket, ámbár el kell rá készülnünk, hogy a kavargó és zavaros áramlatok kéréllhetetlenül összezsapnak „a sajtószabadság egyik pibékje fölött”.

Csakhogy aki már más viharokat is látott, nem riad vissza a vegyes forrásokból fakadó támadásoktól és szilárd meggyőződésének szavat követve, tiszta lelkiismeretének oltalma alatt nem várja meg, míg a háborgó indulatok kitombolják magukat és nem tér ki a fölvetett kérdések nehézségei elől.

A szabadelvűség szempontjából a függetlenségi párt hiveinek teljesen fölösleges állást foglalniok. Állást foglaltunk valamennyien akkor, midőn a függetlenségi párt programját a maga teljes egészében magunkévá tettük és annak alapján törvényhozói megbízást vállaltunk. Ez a program egyszerűen kizárja azt, hogy közülünk bárki a sajtószabadság ellenségeinek a kedvét keresse, mert ezzel elárulná a függetlenségi párt sarkalatos elveit. Komoly feladatként hárul azonban reánk az a köteletség, hogy a felmerült ellentétet a kérdés jogászai vonatkozásai szerint méltassuk és a fennálló törvényes rendelkezésekből eredő sérelmek orvoslását elősegítsük.

Legelőbb is meg kell állapítanunk, hogy a bünvádi perrendtartásnak a sajtótermékek lefoglalásáról szóló intézkedései a 46-iki sajtótörvény megfelelő szabályainál lényegesen kedvezőbbek a sajtószabadságra. A sajtótörvény 22. §-a alapján a vizsgálóbíró indítvány nélkül, hivatalból is elrendelheti a lefoglalást, míg a bünvádi perrendtartás 567. §-a szerint a vizsgálóbíró a vádló indítványa nélkül ezt semmiesetre sem teheti. A lefoglalásnak általános szabályaival szemben továbbá ugyanez a megszorítás érvényes, mert míg a 169. §-a szerint közönséges bűncselekmények esetében a vizsgálóbíró köteles az azokból származó, vagy a bünvádi eljárásra fontos tárgyakat indítvány bevéására nélkül lefoglalni, a sajtótermékekre vonatkozólag a lefoglalást indítvány esetén is mellőzheti. Közönséges bűncselekmények esetén továbbá sürgősség okából a lefoglalást a királyi ügyészség, sőt a rendőri hatóság is elrendelheti, de sajtóügyekben kizárólag a vizsgálóbíró.

Mindazonáltal feltétlenül meg kell állapítanunk azt is, hogy a mai szabályozás sem felel meg ama nagy érdekek követelményeinek, amelyek egyfelől a sajtószabadsággal való vissza-

Ruhafestő és tisztító

Arabéczy Antal

Debrecen, Széchenyi-u., 42.

gőz- és motor-üzem.

243-x-12

élések hatályos megtorlásához fűződnek. Legelső sorban kétségtelen, hogy a lefoglalás, mint az elmeművek terjesztésének, tehát szabad közlésének megakadályozása, amely csakis a bűnösség megállapításának és az elítélésnek lehetne következtetése, aminek megelőzése esetleg elsőrendű köz- és magánérdekek helyrehozhatatlan kárára szolgál. Másfelől pedig, ha az előzetes lefoglalás teljes mellőzését a mi bonyodalmas viszonyaink ezidőszertig még nem teszi is lehetővé, viszont ezen bonyodalmas viszonyok között kétszeresen ártalmas és jogosulatlan, hogy a tettét lehető gyorsasággal nem követi a megtorlás.

A bűnvádi perrendtartás 565. §-a arra kötelezi ugyan a vizsgálóbíró, hogy a vizsgálat elrendeléséről a vádtanácsot haladéktalanul értesítse, de magára a vizsgálat formaszere elrendelésére vonatkozó indítvány megtételére az 568. § a vádlónak nyolc napi határidőt enged s így a vádtanács elé az ügy ezen indítvány előterjesztése előtt nem is kerülhet. A leggyakrabban tehát, a lefoglalásra is kiterjedő egyszerű feljelentés esetén a vádtanács, amely a lefoglalás tárgyában különben is csak panasz vagy felfolyamodás esetén vizsgálja felül a vizsgálóbíró határozatát, a nagy sérelmekkel járó lefoglalásról a vizsgálóbírónak a formaszere vizsgálat elrendelése iránti indítvány előterjesztéséhez kötött jelentései előtt tudomással sem bír.

Ki kell tehát mondani, hogy a vizsgálóbíró magáról a lefoglalásról is haladéktalanul köteles a vádtanácsnak jelentést tenni. A vádtanács pedig köteleztessék órákra meghatározott időn belül a felülvizsgálatot hivatalból és akként teljesíteni, hogy a lefoglalás megszüntetése esetén a felszabadított sajtótermékek a lefoglalástól számított hat óra alatt akadálytalanul közzétehetőek és terjeszthetők legyenek. A lefog-

lalás egyáltalán csak a törvényben felsorolandó s a társadalom és állam rendjére nézve legveszélyesebb bűncselekmények kevés számú eseteire szoríttassék. A főtárgyalás a feljelentés megtételétől számítandó három hónap alatt megtartassék. Felmentés esetén pedig a lefoglalt nyomtatvány tulajdonosa megfelelő kártérítést kapjon. Ezt még az osztrák perrendtartás is megadja és ezt az egy osztrák intézményt bátran magunkévá tehetjük.

A sajtójog reformja amugy is kikerülhetetlen. Sürgetése nem mai kelendő. Ha a mult heten keletkezett kavarodás siettetni fogja, legalább valami üdvös hatása is lesz a csuf tulzásokba tévedt háboruskodásnak. Ha azonban továbbra is csak azon leszünk, hogy egymásra mérgezett golyókat röpítsünk, egymásban talán kárt tehetünk, de annyi bizonyos, hogy legnagyobb kárát ennek a módszernek a ránk bizott és minden theorianál szentebb nemzeti érdekek fogják vallani.

Közegészségügyünk jövője.

II.

Akaratom ellenére is oly hosszúra nyult általános rész után, áttérhetek a jövő követelményeire közegészségügyi téren.

Első sorban is teljes tökéletes elkülönítésére kell törekednünk a szorosán vett egészségügyi teendőknél a rendészeti, vagy közigazgatási orvosi teendőktől.

Ez másként nem történhetik, mint 3 rendőrorvosi és 3 kerületi orvosi állás rendszerezésével, mint azt egy beadványomban a polgármester urhoz részletesen kifejtettem.

Mindkét ága a közegészségügynek csak így nyerhet teljes és tökéletes ellátást; mert hiszen évek hosszú sora óta halljuk a ker. orvosok panaszát, hogy sokoldalú terhes feladataiknak, kivált a mai nevelésesen esékély fizetéssel meg nem felelhetnek.

E körülmény azt is nívólválja, hogy így szervezett állások jobb dotációjáról is gondoskodnunk kell; mert kivált a rendőrorvosokat lehetőleg mentesítenünk kell a magán-gyakorlattól; nehogy mint eddig, azután

kelljen futkosniok, hogy némi megélhetést biztosítsanak maguk és családjainak.

Sőt nem csak jobb fizetést, de nyugdíj-képességet is kell kivált a rendőrorvosoknak biztosítaniok, mert az ő állásuk nem csak felelősségteljes, de veszedelmekkel is terhelt lesz az új szervezetben.

Őket terhelvén a rendőrorvosi vizsgálatok mellett a halottkerülés, fertőtlenítés és ragályos betegek körüli eljárás felügyelete is. Már fenti okból is, de még inkább közegészségügyi követelményképpen kiterjesztendőnek és kötelezendőnek tartom a rendőrorvosi vizsgálatokat minden oly nyilvános foglalkozásu egyénekre, kiknek valamely ragályos kor jelenléte a közre nézve veszélyt rejt magában.

Ilyenekül én a pincér és pincérnőket, szállodai és vendéglői alkalmazottakat kívánom első sorban megjelölni heti vagy havi vizsgálattal, mihez az élelmiszer gyártás és készítésénél alkalmazottak nagy csoportja, sőt részben azok elárulói és sok más ily állásban levők is csatlakozandók lennének, ritkább, mondjuk negyedévenkénti vizsgálattal. Szorgosabbá és gyakoribbá teendőnek vélem a nyilvános helyeknek vizsgálatát, nemkülönben vendéglők, kávéházak, kocsimák, pálinkamérők, valamint az élelmiszerek és élvezeti cikkek árulásával is foglalkozó kisebb-nagyobb üzleteket és legfőképpen elengedhetetlennek tartom az élelmi piacok napenkénti beható rendőrorvosi megvizsgálását.

Tekintve e sokoldalú terhes szolgálatot és ezért a rendőrorvosoknak nyújtandó több fizetést, nemkülönben a közegészségügyi szolgálat másik ágának ellátására alkalmazott orvosoknak is tetemes fizetését: indokoltnak vélem ama vizsgálatok díjazását és díjjainak közigazgatási uton való behajtását, miáltal oly jövedelmi forrása nyílnék házipénztárunknak, hogy nem csupán ama tulkiadásokat fedezhetne, de idővel szép kis alapot is gyűjthetne közegészségügyi egyéb célokra, mert csak természetes, hogy az így szedett díjak másra fordíthatók nem lehetnének.

Másik ágában a közegészségügyi szolgálatnak, a kerületi, vagy szegények orvosainak teendőjévé tennem a vagyontalan és fizetni nem képes betegek gyógyítását. Hogy ez teljes tökéletes legyen, kívánatos az alkalmazott orvosoknak gondos megválasztása; mert a szegény embernek is föltétlen joga ismerőbb orvos kezelését kívánni, sőt e jogaival a gyakorlatból tudjuk, tul a rendén élni is szokott.

Nap nap mellett tapasztaljuk ugyanis,

Baoul főhadnagy esete.

Irta: **Edwárd Foldbeck.**

A csendes utcában meglehetősen zajt keltett a két tiszt járása. De ezt csak valami idágen vehette volna észre. A kis rezidenciában ugyanis az utcák mindig csendesek voltak és a tisztek léptei mindig nagy visszhangot keltettek az alacsony, szimpla házak közt.

Egy ilyen alacsony, szimpla ház előtt állt meg a két katonatiszt is.

— Nem kérem önt arra, kedves Wehren — szölt az idősebb — hogy feljőjjön. Már kilenc óra és anyám, mint tudja...

— Isten ments — szölt Wehren gróf — hiszen most Ön is egyedül akar maradni. Tehát holnap reggel öt órakor!

— Kérem szépen. És még egyszer nagyon szépen köszönöm.

— Nincs mit kedves Klemitz! Különben igen sajnálom az ügyet. Isten cennel!

— Adieu!

Klemitz főhadnagy lassan ment föl a szűk lépcsőn. Lábjárhégyen járt és kardját fölemelte. Remélhetőleg anyja nem ébred föl és nem hívja öt mindjárt be?

De hát voltaképpen hogyan is áll az ügy? Miféle ember ez a Wagenheim báró? Valóban megátészott rajta, hogy ősi nemesi birtok tulajdonosa. Hogy is nézett rá, arca kékesvörös volt, szeme pedig egészen véres!

— Klemitz — szölt — csak Klemitz! Más semmi! Hát miféle népség tolakodik már a mi ezredünkbe! Tiszlára meg kell örülni!

A főhadnagy agyát még most is elborította a düh. Meg kellett volna fojtania fickót! Ő azonban Wehren grófra bízta az ügyet... Na így is jó. Holnap reggel öt a leszámolás órája. Egyikük a porondon marad.

— Raoul!

Mint vékony lehelet, hangzott anyja hívása. Most be kell hozzá mennie.

A kicsi, alig két lépés széles folyosón tul lakott Klemitz kapitány özvegye. A lakás igen szerény volt. Az öreg kapitány megrokkanna tért vissza a háborúból. Néhány évig még elhuzta, amikor pedig kivitték a temetőbe, az özvegyre hárult a gyermeknevelés gondja. A kapitányné dolgozott és nélkülözött, amíg Raoulból végre katonatiszt lett. Egyszerre azonban mintha kimerült volna az asszony élettereje. Egész napon át a karosszékekben ült és beszédes, kék szemével maga elé málázott.

— Ilyen korán jöttél haza. Talán nem mulattál jól?

— Hát... hiszed tudod... az olyan vén főhadnagy, mint én, besavanyodik már — szölt Raoul mosolyogva. — A társaság egykoron, a fiatalokban nincs semmi új és az öreg urak adomái sem javulnak meg.

— Igen, apád is mindig panaszkodott. De hát ez már a tisztii étellel jár, az ilyen összejöveteleken részt kell venni,

— Természetesen.

— Te is már a nőstülésre gondolhatnál Raoul. Az ilyen kaszinóélet... ha egyszer szememet lehuynom.

A főhadnagy gyöngéden anyja fölé hajolt.

— Mama — morogta folytott hangon. Az asszony hallgatott.

Az alabástrom óra gyorsan ketyegett. Raoul fölegyenesedett. Anyját nézte, aki közben mintegy az előbbi gondolat folytatásaként csakugyan lehuynya szemét.

De az özvegy hirtelen fölpillantott és puha, simogató tekintetet vetett fiára.

— Igen fiám! Hát egy kicsit azért még én is szeretnék élni. Miattad.

A főhadnagy a karosszék mellé térdelt és anyja finoman eresztte kezét csókolta, magában pedig hálát adott az Istennek, hogy a sötétben nem látszott arcának ideges rángatózása.

— Most már kiszólok Emmáért. Feküdj le anyám. Jó éjt! — szölt végül és miután gyöngéd csókban bucsuzott anyjától, hirtelen távozott.

Mily gyönyörű friss tavaszi reggel volt. Raoul az ablakhoz ment, de a peroban már hangozó léptek verték fö az utca csendjét.

— Jó reggelt Klemitz, — köszöntötte a gróf. — Remélem, most nem zavarjuk kedves mamáját. Különben, hogy van, jól aludt?

hogy ez irányban a szegény ember érzékenyebb a vagyonánál is; mert legesekélyebb-nél is visszahelyezés, lenézést, elhanyagolást sejt, ahol más jól fizető beteg még eleendő magyarázatot talál orvosának egyéb előbbvaló elfoglaltságában.

Szükséges tehát, hogy áldozatok árán is, ez állásokra orvosok karunk jobbnévű, ki terjedtebb praxisu, kiváló humanus ellátásu kért közkedvelt tagjai megnyeressenek, ami csak úgy válnék szerintem lehetővé, ha ki látásba helyeztetnék, hogy több évi szolgálat után a nagyobb fizetésű nyugdíjigényű rendőrorvosi állásokba juthatnak, azok betöltésénél érdemeik első sorban fognak alkalomadtán figyelembe vételni.

E reform pénzügyi részének számszerű fejtegetéséből bocsátkozni e helyen sem szükségesnek, sem célravezetőnek nem tartom; mert hiszen az komoly megvalósulás esetén sokoldalú megfontolás és szanálás alapján lesz csak megalapítható: ennek prejudiciálai meddő dolog lenne részéről.

Dr. Burger Péter.

Vallás cserék.

Kik térnek ki, kik lépnek ki?

A statisztika vaskos és már ujjkorában dohos könyve kimeríthetetlen kincsesbányája az érdekességnek. Ilyen rejtett érdekesség a vallás cserék kérdése. Mindenekelőtt tévedést kell helyreigazítani. Bizonyára mindenki azt hiszi, hogy a legtöbb kitérő a zsidók közt akad. Pedig nem zsidó tér ki legtöbb, hanem amin mindenki joggal elsodálkozik evangélikus református. Holott ez a hit a legmodernebb, az új és okos gondolkodásnak legjobban megfelelő. Mégis a magyar birodalom területén 1904-ben nem kevesebb mint 1548 evangélikus református tér ki, 636 férfi és 909 nő.

De még ezután sem a zsidók következnek, hanem a római katolikusok. Ők sokan vannak, hát kitérő is nagyon sok akad közöttük: 1447 összesen s ebből 636 férfi és 811 nő, vagyis csak valamivel kevesebb kitérő katolikus van, mint evangélikus református. Természetesen ezeket a számokat arányítani kell az összes katolikusokhoz és az összes reformátusokhoz, így megkapjuk:

— Gróf ur, valami mondani valóm van, — szolt gyorsan, szinte fuldokolva a főhadnagy. — Nem verekszem! Itt a lemondási kérvényem.

Wehren gróf eláspadt.

— Nem értem Önt. Mit jelentsen ez?

— Ön majd csak megért engem.

— De ember, gondolja csak meg, mi lesz a karrierjével! Hisz ön így tönkretett ember. Hát maga mindazt zsebre vágja? Hisz akkor... akkor... még utoljára az a fickó igazat is mondott... Hát nektek nem vér folyik az ereitekben?

Raoul megrándult.

— Ugy látszik, hogy nem.

Wehren hidegen hátrált.

— Volt szerencsém!

Már az ajtóban állt, amikor újból visszafordult.

— Klemitz, maga végtelenül kínos helyzetbe hozott engem. Mondja meg legelőször az okát. Miért teszi ezt? Mert hogy nem gyáva, azt tudom.

Raoul tévován nézett maga elé.

— Várjon csak egy pillanatig — szolt végül és a folyosóra lépett. Lassan, egészen lassan kinyitotta az ajtót és a grófnak intett, hogy lépjen közelebb.

Az özvegy a karosszékekben ült, ahol álmatlan éjjelek után rendszeren reggel lepte meg az álom. Most is aludt. És ha ajkai körül a fájdalom vonásai mélyen és élesen is vágódtak be, arcáról mégis derűs boldogság tükröződött: egy üdítő, kedves álom visszafénye.

milyen arányban divatos a kitérés a felekezetek között. Ez az összehasonlítás aztán kideríti, hogy nyolc millió katolikusból tér ki ugyanannyi, mint két millió reformátusból vagyis a kitérők száma a reformátusok között éppen négyszer annyi, mint a katolikusoknál. A katolikusok után még mindig nem a zsidók cserélik leggyakrabban hitüket; hanem a görög katolikusok, akik közül 907 tér ki, majd a görög keletiek szerepelnek 892 kitérővel, utánuk az evangélikusok 834-gyel.

Csak most következnek az izraeliták a maguk 471-es számával, amelyben 244 férfi és 227 nő figurál. Ez érdekes adat. A többi hitfelekezetek kitérői közt csaknem mindentűnt a nők vezetnek. A szerelem miatt, mely a férfiaknak nem oly fontos, mint a gyengébb nemeknél. Ellenben a zsidó hitről nemesak a szerelem miatt térnek ki nők és férfiak, hanem egyéb okok alapján is.

Érdekes, hogy melyik vallásra térnek át azok, akik elhagyják régi hitüket? Világos, hogy legtöbbször a katolikusra, ezzel léven elérhető legtöbb fő és mellékeél. A katolikus vallásra tér 2677 egyén.

Ezután épp úgy, mint a kitérésnél, a reformátusok következnek 1173 áttérővel, majd az evangélikusok 112-vel, a görög katolikusok 631-gyel.

Zsidóvá csak minimálisan kevés ember akart lenni. És pedig 1904-ben mindössze hetvennégy, 38 nő, és 36 férfi. De a statisztikának jegyzete is van, mely ezekből a zsidóvá lettek közül levon. Megjegyezi tudniillik, hogy ezek közül 18 visszatérési eset, összesen e szerint 56 olyn állampolgár volt, a ki az izraelita vallás kabaléba felvétette magát. A végleges eredményt azonban az a táblázat adja mely megmondja, hogy mennyi nyereséggel vagy veszteséggel zárták az egyes felekezetek a kitérés könyvüket. A római katolikusok állandóan nyertek: 1904-ben 1324 lelket. Nyernek még állandóan a görög katolikusok és az unitáriusok. Vesztenek ellenben változatlanul a református vallás és a zsidó és pedig a veszteségek terén az utóbbi vezet.

HIREK.

— **Tanácsülés.** A városi tanács ma Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott. A folyó ügyeket tárgyalák.

— **Bocskay-szobor Debrecenben.** Ez tév őszen már állani fog a nagy szabadsághős, Bocskay István szobra a debreceni Emlékkertben. Oláh Károly tanácsnok holnap a tanács megbízásából Budapestre utazik, hogy a szobor érbeöntése iránt a szükséges intézkedéseket megtegye.

— **Kinevezések a vármegyén.** A főispán a Rozsa Ernő szolgabíró megválasztásával megüresedett I. osztályú díjas közigazgatási gyakornokká dr. Váradi Szabó Jánost nevezte ki, a megüresedett II. osztályú közigazgatási gyakornoki állást Wessprémy Barna eddigi díjtalan gyakornok nyerte el. A főispán még díjtalan közigazgatási gyakornokká Cseke Sándor ügyvédjelöltet nevezte ki.

— **Főispán és csendőrség.** A darabont kormány a csendőrségi utasítást akként javította ki, hogy a főispán és azon hatósági közegek közé tartoz-

zik, akik a csendőrségi karhatalmat igénybe vehetik. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter most a darabont rendeletet megsemmisítette. Ez is az új korszak jele.

— **Az ösztöndíj.** A városi tanács ma Tóth András szobrász tehetséges Zoltán fiának 300 korona ösztöndíjat szavazott meg, hogy magát tovább képeztesse. A művészek ösztöndíját nem adták ki.

— **Nem hívják be a tartalékosokat.** A hosszú, szerencsére már elmúlt exlex állapot meglehetősen sok kellemetlenséget okozott a katonáknak. Felbomlott a rendszeres szervezet, az ujoncozás elmaradása folytán kizökkent a kerékvágásból az egész vezetés. Az öreg bakákat idején tul visszatartották, sok szegény póttartalékost megzavartak polgári foglalkozásában, tényleges szolgálatra kötelezték, csak pár napja, hogy kiszabadultak a póttartalékosok és most az ujoncokon van a sor. Már szedik újra a legények elejét. Soroznak mindenféle az országban s pár hét múlva be is vonulnak a most besorozott ifjak, belekóstolnak a gyöngyéletbe, a mire annyi ideig várták őket. Rendkívüli időben kell megküzdeniök a katonai szolgálatot és abban az időben, mikor nagygyakorlatokon szoktak izzadni a behívott tartalékos katonák, ez idén zöldfülű rekrutákat képeznek ki a kaszárnyákban. Az már bizonyos, hogy a nagygyakorlatok elmaradnak ebben az évben és a legnagyobb valószínűség szerint nem hívják be a tartalékosokat sem. Rendes körülmények között júliusban már kézbesítik a fegyvergyakorlatra szóló behívókat s most még semmiféle intézkedés nem történt felsőbb helyen a tartalékosok behívása iránt. Katonai körök ebből nem következtetnek másra, minthogy a tartalékos legénység ez idén megszabadul a katonáskodástól.

— **Hangverseny a Bocskay-kertben.** A Szent-László dalegylet szépen sikerült hangversenyt rendezett vasárnap délután a Bocskay-kertben. A törekvő dalegylet ügyes számain kívül nagy sikert aratott Karacs Imre gyönyörűen előadott népdalaival, Barabás Károly kacagató kupléival. Kellémesen tünt fel Karacs Ilonka is tiszta, esengő hangon előadott dalaival. A szereplőket a nagy és lelkes közönség sokat tapsolta. A hangversenyt társas vacsora, majd tánc követte, amelyen pezsgő jókedv és fesztelenség uralkodott.

— **A telekkönyv reformálása.** Az igazságügyminisztérium Polónyi Géza igazságügyminiszter közreműködése mellett a magyar földbirtokos és jogászközönség által rég óhajtott nagyszabású reformmunkálatokat kezdi meg az ősz folyamán, még pedig a telekkönyv és a telekkönyvi rendtartás sokszor sürgetett újjászervezését. A reformot két irányban tervezik. Az igazságügyminisztérium mindenekelőtt az egész ország területén végrehajtja a telekkönyveknek a tényleges állapottal való összeegyeztetését, másrészt törvényhozási úton szabályozni fogja azt, hogy a telekkönyvi munkálatok teljesítése nevezetesen a telekkönyvi beadványok elintézése és bejegyzése csakis telekkönyvi szakvizsgát letelt egyének által lesz a jövőben teljesíthető. A telekkönyvi reform az igazságügyminisztérium hozzávetőleges számítása szerint az államra három millió terhet fog róni, ezt az óriási kárt, melyet a telekkönyvek rendezetlen volta és az avatlan kezek által történt bejegyzések okoznak.

— **Lelőtte a katonatársát.** A Vilmos huszár laktanya éjjeli csendjét hatalmas fegyverdörrenés zavarta meg. A kapuór Mészáros nevű huszártársát, aki kerítésen akart a kaszárnyába bejutni, lelőtt. — Az eset a következő: Mészáros István, 7. ezredbeli katona a vasárnap tiszteletére, a nagyerdei Leveles csárdában mulatozott. Este kilenc órakor

a csárdából a kaszárnyába ment. Mérsárosnak engedélye kimaradásra csak kilencig volt, de midőn ő már a kaszárnyához ért, 10 óra is elmúlt. Mérsáros attól való félelmében, hogy a kimaradást észreveszik s azért megfogják büntetni, a kerítésen akart a kaszárnyába bejutni. Mikor a kerítésen volt, észrevette az éjjeli őr és igazolásra szólította fel. A szegény katona félelmében nem felelt s így az éjjeli őr lelőtte. A golyó a baloldalába furdott s nemesebb részeket sértett meg.

— **A timárosh emlékei a városi-muzumban.** A debreceni Timártársulat elnöke Sarkadi Ferenc ur által megörzés végett, latétül a városi muzeumban helyezte el az 1872-ben felosztott debreceni régi Timárosh összes kiváltságlevelét, céhszabályait, jegyzőkönyveit s minden értékesebb írásait Muzeumunk ezáltal művelődéstörténeti és nyelvtörténeti szempontból becses kéziratokkal gyarapodott. Legrégibb oklevél 1486-ból való. A céh rendtartásait tartalmazza, amelyeket Szabó Bertalan akkori főbíró adott ki latin nyelven, pergamenre írva. Káposztás Mihály és társa céhmesterek kérésére. Latinul írták Szabó Miklós főbíróaságában 1590-ban kelt céhszabályzat is; bírótársa által megerősített 1599 évi rendtartás; valamint a timárlegények 1621 évi szabályzata. Disztes kiállításával ragadja meg figyelmünket Ferenc császár király 1830-ki kiváltság levele. Sokra becsülik Debrecen földes urának, Eyingi Török Jánosnak részint magyar, részint latin nyelvű kiváltságlevelét 1555 és 1560. évekből. Az 1555-iki pecsétes eredeti levél bizonyítja, milyen régi a debreceni timárosh céhe, amikor azt mondja benne Török János, hogy: „a debreceni vargamesterek hozának mi előnkbe egy régi levelet, ki az ő mesterségekről volna, kit régen a városnak utak volna a régi királyok, kinek immár kétszáz esztendejénél több”. A historikus, aki majd debreceni gazdasági, vagy iparéleté történetének megírására valalkozik, jó hasznát fogja venni az 1618-ban Felhalmi Gerzely s Asztalnok Márton céhmesterek idejében készült s 1622-től fogva 1872-ig meglehetősen pontosan vezetett öreg jegyzőkönyv, melybe a céh tagjait s reájok vonatkozó minden tanácsai határozatot bevezették. A letétül kapott gyűjteményhez tartozik egy esztergályozott levéltartó tok 1701-ből, egy remeket bilyogozó vas, meg egy társulati pecsételő. Szokásunk és tisztánkhöz híven beszámolok a július 1-től július hó 15-ig másoktól érkezett ajándékokról is, amelyek újból örvendetesen tanuskodnak a közönség érdeklődésének és helyes érzelmeinek ébrenlétéről. Muzeumi tárgyakat: az utolsó két hét alatt a következő urnáktól, uraktól, polgárosszonyoktól és polgároktól kaptunk: I. Könyveket és nyomtatványokat: Bake Gáborné három darab könyvet. Csicsó Lajos, Miscellanea Curiosa c. orvosi könyvet, rézmetszetekkel 1700-ból. Özv. Csóka Imréné 4 darab részben régi debreceni eredetű régi könyvet Kovács Eszter közvevitésével. Özv. Kovács Lászlóné, Vay László: A német hívség. Magyar hívség c. vaskos tört. könyvét 1806-ból. Lőfkovics Arthur 1 darab könyvet. Mózes István kefék mester három darab régi könyvet, kettő debreceni nyomtatvány. Pakai Györgyné (előbb Pakai Mihályné, Szikszai Julianna néhai leánya Julianna által gyöngyfelhímzés 2 db diszkótesű imakönyvet, amelyeket Erzsébet királynő részére voltak ajándékolva szánva. — Ezenkívül egy 1831 évi Debr. kalendáriumot — Sipos Béla szerkesztő 2 db. kisebb nyomtatványt II. kéziratokat: Deák Ferenc taualó: Dészány és Darócy családra vonatkozó írásokat. Kál-

mánhely Gábor 2 db. régi orvosi diplomát. Katona Lajos Bartha Boldizsár tiszorájának XVIII. századbeli kéziratát. Sipos Béla. — III. Régiségeket: Csicsó Lajos 2 kovács pisztolyt, s egy öreg mérleget. Farkas Albert Zámor lelt nagy urna töredékeit. Katona Lajos szabadságharcbeli pisztolyt, egy db. fából vájva, a hozzávaló vasszerszámokkal. Komlóssy Miklós régi debreceni álló órát. Muraközy László régi vörös réz kliséjét. Mózes István István malom megégésekor összeolvadt rézdarabot. — Novák Márton sárgaréz villát s szarvas agancs szerszámot utóbbi a podolili várban lelték. — Pataky Györgyné Ferenc császár 1814-beli érdemkeresztjét. Tarbay József jól járó régi fali órát, festett óra vaslappal. IV. Különböző korbeli ezüst és rézpénzeket, — bankókat: Bogdán Gyula, Csicsó Lajos özv. Csóka Imréné, Frenzl Gyula, Katona Lajos, Lóvy Béla, özv. Tóth Ferencné, V. Néprajzi tárgyakat: Dus József vasfűtőt, ollót. Fekete Imre honfoglaló vezéreket ábrázoló öreg tujtók pipát, Kovács István kulpa folyóban talált régi vaskést, özv. Tóth Ferencné régi mázas csuprot. Varga Istvánné kókuszdió poharat Egyiptomból. VI. Természettajzi tárgyakat: Varga Istvánné: praeparált kigyóbőr a kaukázusból és megkövesedett csontot Pécs vidékéről. A szives ajándékozónak ez uton is hálásan mond köszönetet a muzeum óre.

— **Harc a vasárnapi munkaszünetért.** A kereskedelmi alkalmazottak mozgalma a teljes, vasárnapi munkaszünetért egyre nagyobb mérvet ölt. Vasárnap délelőt már zavargások is törték ki miatta. A kereskedelmi alkalmazottak kisebb csoportokban bejárták a Piac utcai üzleteket és követelték, hogy bezárjanak. A legtöbb helyen eleget tettek a kívánságnak, csupán a Frank és Friedmann-féle üzlet tulajdonosai jelentették ki, hogy csak azért sem zárnak. E miatt aztán kitört a zavargás. A tüntetők záptojás esőt zudítottak a nevezett üzlet alkalmazottjaira, sőt a Frank-féle üzlet kirakatának nagy tükrötábláját, amely több száz korona értékű, kövel beütötték. A rendőrség közbelépett és kardlappal vert szét a tüntetőket, akik közül többeket le is tartóztatott. A tüntetésnek a bíróság előtt lesz folytatása.

— **Ezredorvos és jogász párbaja.** A debreceni 2 honvédhuszárezred Széchenyi utcai kaszárnyájában vasárnap délután véres kimenetelű párbaj folyt le. Dr. Sauervald, a honvéd gyalogezred ezredorvosa és Oláh Miklós jogász állottak szemben egymással. A párbaj, amelyre erős összeszólközás adott alkalmat, szigorú feltételekkel előbb pisztolyokkal, majd karddal folyt le. Délután kevéssel négy óra előtt érkezett meg a Széchenyi-utcai kaszárnyába dr. Sauervald ezredorvos segédeivel Raviczky és Tallián századosokkal. Később érkezett Oláh Miklós jogász, dr. Hajnal Dezső fogorvos és Rudolffy Imre segédei kíséretében. Az előbbi részről dr. Strélinger Győző szerepelt mint orvos. Amint a felek a kaszárnyába megérkeztek, a kapukat nyomban bezárták, a legénység pedig nem tartózkodhatott az udvaron. A felek és segédei a kaszárnya délnyugati oldalán levő fedett lovardába mentek, ahol Sauervald ezredorvost és fiatal ellenfelét szembe állították egymással. Harmónó lépés távolság, öt-öt lépés avansz után háromszori golyóváltás történt légy nélküli párbaj pisztolyokkal. Miután a felek közül a háromszori megismételt lövések dacára sem sérült meg egyik sem, a párbaj feltételei szerint a harcot karddal folytatták.

A kaszárnya tágas termébe vonultak s ott folyt le a kardpárbaj, amely Oláh Miklós sérülésével végződött. Karján kapott mély vágást s a mellén kisebb karcolást.

— **Halál az országuton.** A tételeni országuton tegnap halva találták Mocsár Dániel odaváló jómodu parasztgazdát. Mocsár Dánielnek különben szivbaja volt és lehet, hogy a szivbaja az uton elővette és az ölte meg.

— **Vadásztársulati közgyűlés.** A debreceni vadásztársulat a hó 22-én délelőt 10 órakor a városháza közgyűlési termében közgyűlést tart.

— **Ebzárlat.** A főkapitány a csak nemrég feloldott ebzárlatot, miután időközben újból veszett ebmarás történt, ismét elrendelte. Az ebtulajdonosok figyelmét annál is inkább felhívjuk a körülményre, mert a peccérfogta kutyák feltétlenül kiirtatnak.

— **Hordógyár Székelyhídon.** A magyar borkereskedőkre nézve igen fontos akció indul meg most, mely az egész ország, de különösen Hajdúvármegye és Biharmegye borkereskedőinek érdekét nagyban elő fogja mozdítani. Részvénytársasági alapon hordógyár-kölesönzési társulat fog alakulni, a honnan a bortermelők előnyös feltételek mellett jutnak jutnak jó és a célnak megfelelő hordókhoz. A hordók készítésére hordógyárat létesítenek Székelyhídon. A nagyszabású mozgalmat Molnár Ákos dr. országgyűlési képviselő vezeti, ki a bortermelés és a borkereskedelem terén országos munkássággal fejtett ki. Hogy a hordógyár készítményei minden igénynek és várakozásnak megfeleljenek. Molnár Ákos orsz. képviselő nagyobb európai tanulmányutra indult. Meglátogatja főleg a szegedi és a nagyobb francia városokat, hol a világ legkitűnőbb és legmodernebb hordógyarai vannak. Tapasztalataival és megfigyeléseivel gazdagodva kezd hozzá a gyár megalakításához, mely elő főleg az érmeleki bortermelők nagy várakozással és örömmel tekintenek.

— **A távirat és telefonszolgálat újabb kiterjesztése.** Megirtuk már, hogy a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az aratás idejére a vármegyei és járási székhelyeken a postahivatalok éjjel is tartanak távirat és távbeszélő szolgálatot. Ezt az intézkedést a földmivélsügyi miniszter előterjesztésére szükség szerint kiterjesztették olyképen, hogy nemcsak a megyei és járási székhelyeken, hanem a vidéki telefon és táviró hivatalok is tartanak éjjeli szolgálatot. Erről a földmivélsügyi miniszter értesítette Hajdu vármegyét és Debrecen városát.

— **Megtaposták a rendőrt.** Nem hiába a 13-as számot viselő rendőrrel van szó. Az éjjel Gebei József és társa alaposan felöntötték a garatra és széles jókedvükben lövöldözni kezdtek a Bocskay-téren. A 13-as számú rendőr figyelmeztette őket, hogy ilyet nem szabad cselekedni, a revolvert pedig elakarta venni tőlük. Ezeknek sem kellett több, nekiestek a rendőrnek, leteperték a földre és megtaposták, azután megeléptek. Hatóságelleni erőszakért megindították ellenük a vizsgálatot.

— **Az éhes darabontok.** Wekerle miniszterelnök a képviselőház mult szombati ülésén tudvalevőleg kijelentette, hogy ő Fejérváry bárónak a tisztviselők kielégítésére egy krajcárt se adott, sőt hozzátette, hogy neki Fejérváry a rendelkezési alapot is rendben adta át. Ilyen körülmények között önkénytelenül is az a kérdés merül fel, honnan vette Fejérváry azt a körülbelül félmil-

Uzletemet

Egyház-tér 3. szám alá helyeztem át, s az összes árukat mélyen leszállított áron árusítom ki. **Borsos Kata.**

lő koronára rugó összeget, melyet a darabontisztviselők kielégítésére fordított? Utána jártunk a dolognak és teljesen megbízható, beavatott forrásból a köve kezéket tudtuk meg: Amidőn a Fejérváry-kormány a béke létrejötte következtében oly hirtelen megbukott, a haladó párt kasszájában még mintegy 300.000 korona volt. Ez a pénz a Fejérváry-kormány által kieszközölt báróságokból, nemesítésekkel és egyéb kitüntetésekkel eredt. — A pénzt, melyet addig Kristóffy kezelte, a kormánybukásakor Fejérváry vette magához, aki tudatta Wekerlével, hogy ezt a pénzt az elmozdított tisztviselők kártalanítására szánta. Kristóffy, akit a darabontok kártérítésért megrohantak, egy félévi fizetésének megfelelő kielégítést helyezte kilátásba. Össze is állította a listát és ekkor kitűnt, hogy körülbelül félmillió koronára van szükség. Fejérváry erre Wekerléhez fordult, aki azonban kijelentette, hogy a koalícióval való megállapodás értelmében állami pénzekből erre a célra semmit sem adhat. Időközben a darabont-tisztviselők a kabinetiroda útján a királyhoz fordultak kérésükkel. A felség azonnal hívta Fejérváryt, aki feltárta a helyzetet a király előtt. Ő felsége erre a saját pénztárából 200.000 koronát utalványozott, úgy, hogy Fejérvárynak összesen félmillió korona állott rendelkezésére, hogy a darabontok kielégíttessenek. Hozzáteszük még, hogy Fejérváry a királynak ezt a tényét tudomására hozta Wekerlének. A darabontok egyébként még most is mozgolódnak. Javarársze Budapestben tartózkodik. Egy belvárosi kávéházat frekvenciálnak, ahol gyakran tanácskoznak a további teendőkről. Miután kielégítés iránti kérésükkel két fórumon ke esztül (megyék és belügyminiszter) elutasítottak, most a közigazgatási bírósághoz fordultak és ettől a fórumtól várják követelésük teljesítését. Meddő reménység.

— **Uj bank.** A vasutasok körében, mint azt már megirtuk, mozgalom indult meg, hogy egy új takarékpénztárát fognak alapítani. Tegnap délelőtt ez ügyben értekezlet volt. Az értekezleten elhatározták, hogy az alapítók és a részvényesek részére felhívást fognak kibocsátani.

— **Drágább a cipő.** A debreceni cipézek ipartársulata elhatározta, hogy a bőr és a cipőanyagok árának megdrágulása következtében a cipő árat 30% al felemelik.

— **Magyar kenyér, német szó.** Az idegen vállalatok egész raja eszi a puha, fehér, magyar kenyeret, míg a magyaroknak még barna kenyérből is szűkecskén jut. De ami igazán felháborító, az, hogy ezek az idegen vállalatok kutyába se veszik a nyelvüket, különösen pedig az osztrák és német vállalatok. Ma is ékes, német levelet küldött nekünk Szabadkáról a bestrenommierter cirkus K. Lipót és abban bejelenti, hogy augusztus havában Debrecenbe jó a cirkuszával, természetesen azért, hogy elvige a pénzünket. A debreceni közönség jól ténne, ha tájékkára se menne a cirkusznak, amelynek igazgatója még arra sem érdemeit bennünket, hogy olyan alkalmazottat tartson, aki legalább magyarul tud.

— **Meghívó.** A siketnémaikat gyámoltó debreceni egyesület igazgató tanácsa f. évi július 19-én (csütörtökön) d. u. 4 órakor Hajdúvármegye székházának nagytermében gyűlést tart, melyre kívül címzett urhölgyet, urat tisztelettel meghívom és megjelenését kérem. Tárty: 1. Jegyzőkönyv hitelesítők kiküldése, 2. Az intézet vezető tanárának jelentése a folyó ügyekről 3. Uj növendékek felvétele. 4. A közgyűlés előkészítése költségvetés megállapítása stb. 5. Esetleges indítványok.

— **Kuruzsoló cigányasszony.** A hiszékeny, babonás falusi nép sohse fogy ki. Másként nem ismétlődőnek meg azok a naiv cigányesalások, amelyek szinte állandó rovatot képeznek a csendőrségi jelentésekben. Százszor és százszor kisült már, hogy a cigányasszonyok varázsló ereje nem más, mint eszköz a csaláshoz és mégis mindig akadnak, akik új bban fölülnek a cigány furlangnak. A mások kárából nem akarnak

okulni és csak a magukén tanulnak keserűesen. Özv. Barabás Jánosné fiatal menyecske még Sámsonban, aki csak rémreg vesztette el az első urát. Az özvegyiségben azonban éppen nem volt kedve megőszülni, úgy érezte, hogy ő még boldogságra, szerelemre hívott, az volt tehát az egyetlen és legfőbb vágya, hogy újra férjhez mehessen. Meg is tetszett neki egy legény a faluban, Sipos Vendel, aki azonban nem viszonzta az özvegy érzelmeit. Az özvegy azonban nem azért volt már egyszer asszony, hogy csak oly könnyű szerrel lemondjon boldogságáról, hanem kész volt érte küzdeni is. Eppen kapóra jött egy cigányasszony látogatása, aki kártyavetésre ajánkozott. — Az özvegy kapva kapott az alkalmon és kártyavetés közben mindent elárult a kuruzsoló cigányasszonynak. Ennek sem kellett aztán több, hogy fölajánlja szolgálatát. Lúd ő olyan bájjal készíteni — mondotta — amitől még a legmakacsabb legény szíve is sze-elemre gyulad. Az özvegy szívesen fogadta a cigány asszony tanácsát és ezóta a cigányasszony csaknem mindennapos volt az özvegy házában, ahonnan legőbbször ajándékkal tért haza. Szóval, jól ment a sora, igyekezett tehát a bájjal készítésének proceduráját minél hosszabbra nyújtani. Ámde az özvegy már türelmetlen lett és sürgette a bájjal elkészítését. A cigányasszony hozzáfogott is ehhez a napokban nagy hókusz-pókusz között. Vizet forralt, abba különböző gyógyfüveket tett (ami se árt, se használ) s mikor az italt megkotyvasztotta, azt mondta az özvegynek, igyék meg abból egy pohárral most, egyet pedig később. Ennek terminusát úgy szabta meg, hogy elkérte az özvegytől az összes készpénzét, azt egy kendőbe kötötte, erre egy égő gyertyát helyezett s azt mondta, hogy mikor a gyertya leég, akkor igya meg a második pohár bájjal. De addig se a gyertyához, se a kendőhöz nyulni ne merjen. Így a varázslatnak biztos hatása lesz. Az özvegy meg is tartotta a föltételeket, ámde semmi hatást sem tapasztalt a legényen, hanem amidőn kibontotta a kendőt, abban a pénznek hűlt helyét találta. Erre kiábrándulva megtette a csendőrségnél a jelentést a cigányasszony ellen. A csendőrség le is tartóztatta a cigányasszonyt Kalányos Teréz személyében, ámde az eltűnt 220 koronának nem akad nyomára. A cigányasszony konokul állítja, hogy ő a pénzt nem vitte el, hanem az özvegy szemelátára kötötte bele a kendőbe. Kalányos Terézt a csendőrség fogva tartotta és a vizsgálatot tovább vezeti ez ügyben.

— **Hatvan pályázó a hóhérságra.** A dán igazságügyi minisztérium — mint Kopenhágából írják — hivatalos közlönyében a hóhéri állásra pályázatot irt ki, ami persze órási meglepetést keltett. Dániában ugyanis évtizedek óta nem hajtották végre a halálbüntetését, de miután az utóbbi időben több rémes gyilkosság történt, az igazságügyminiszter indítatva érezte magát arra, hogy a hóhér megkezdje működését. A kinevezendő hóhérnak a lefejezésen kívül, (Dániában még így végzik ki az elítélteket) az újabb érvenyre emelt büntetéseknel is funkcionálni kell. A hóhér évi fizetése 1400 koronában van megállapítva, egy vesszőzésért pedig 50 korona honoráriumban részesül. Azonkívül nemes ténykedései körül felmerülő egyéb kiadásait is megtérítik. A fizetés tehát ezért a borzalmas foglalkozásért nem valami fényes és mégis már is hatvan pályázó akadt, köztük több intelligens ember is van. Sokan személyesen keresik fel a minisztert és kérik, hogy a hóhéri állást velük töltsse be. Dániában persze nagyon kíváncsiak most, hogy ki nyeri el ezt a diszes hivatalt.

— **Mikor a cigány pecsenyét szeres.** Husra éheztek Felsőrőzsa község határában tanyázó cigányok és nem tudtak sehogyssem keríteni. Mikor aztán már nem tudták a vágnak ellentállani, Petrovics Náncsi és Kolompár Kati cigányasszonyok gyufaoldatot csináltak. Ézzel kimentek a község rétjén legelő csordához és ott a gyufaoldattal megittattak egy disznót. A disznó egy óra mulva megdöglött. Hanem azért mégsem

jutottak pecsenyéhez a cigányok. A kondás a disznót bevitte a községbe, ahol az állat orvos felboncolta és megvizsgálta. A boncolásnál kiderült, hogy a 160 korona értékű disznót megmérgezték. Az esetet feljelentették a csendőrségnél, amely a tetteseket csakhamar közrekerítette.

— **Magyarország népesedése.** Május hóban 57 814 gyermek születtél élve a magyar birodalomban, az elhaltak száma pedig 42 543-ra rugott, úgy, hogy a természetes szaporodás 15 271 et tett. Az előző év május havi eredményeivel szemben az 1006. évi május némileg kedvezőbb volt ugyan 749-el 1905 évi május havához képest, de a halálozás 3627 tel volt kisebb, a szaporodás tehát 2878-cal mulja felül az 1905 évi eredményt. A folyó év első öt hónapjában 9776 tal kevesebb volt ugyan a születések száma, mint a mult év első öt hónapjában, a halálozások száma azonban 43 352 vel csökkent, úgy, hogy a természetes szaporodás 33 576 al haladja meg a tavalyi első öt hónap szaporodását.

— **Halál után kiderült kétnejűség.** Benedek Gyula ismert, jónévű színész volt Makón is, aki 6-7 év előtt mint művezető-rendező működött nálunk, — az ősszel pedig mint apaszínész volt itt Nádasy József színtársulatánál. A szerencsétlen színész ember pár hónap előtt irtózatos betegség után elhunyt Sopronban. Felesége, Némethy Jolán, akivel halála előtt néhány hónappal törvényesen egybekelt, a színészegyesületől, mint Benedek Gyula özvegye, temetési költséget és özvegyi segélyt kért. Az egyesület kiutalványozott e címen egy összeget és e tényét közölte a színészek hivatalos lapjában. Amint ez közhírré lett, Béra Róza színésznő megjelent az egyesületben, okmányokkal igazolván, hogy ő az igazi özvegy, mert tizenöt év óta törvényes neje Benedek Gyulának, akitől nem vált el. A színészegyesület most meg van akadva, hogy melyik özvegyt részesítse a nyugdíjban, mert Benedek Gyula ellen a kétnejűség miatt nem járhat el.

— **Vasutasok mint postások.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter előszerű rendelettel segített a falvak hiányos közlekedését. Rendeletet adott ugyanis ki, melyben meghagyja, hogy azon helyeken, hol posta nincs, de vasuti állomás van, ott a vasuti tisztség tartozik úgy az ajánlott, mint közönséges leveleket felvanni és továbbítani.

x **Hölgyeknek, uraknak, fiataloknak és öregeknek a legszebb ajándéktárgyakat Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt kaphatunk a legolcsóbban.** 361-x-5

x **Modern szálloda Debrecenben.** Örökös volt a panasza, hogy a debreceni szállodák képtelenek voltak a nap-nap mellet növekedő idegen forgalomnak megfelelni. E bajon vélt segíteni Márkus Jenő az előnyösen ismert Dróbar sörösarnok és Kőz-ponti szálló tulajdonosa A Piacz utca 47. számú ház emeletét hozzácsatolta a már meglévő szállodához. A szomszédos házat a modern kor igényeinek megfelelően szobákká alakította át s minden elképzelhető kényelemmel, pazar fényvel rendezte be. A központi szálló jelenleg 36 szobából áll. 363-20-17.

x **Papa, Mama, Baba, Mentze Kossuth-utca 4. szám.** 361-10.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

Budapest, július 16. A képviselőházi ülés délelőtt 10 órakor nyitotta meg Justh Gyula házelnök. A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök intézkedett, hogy a Piestory Mór elhunytával megüesedett kolozsvári I. kerületben az új választás megajtsessék. Polit Mihály nem fogadja e azt, mert a nemzetiségek kulturális törekvései a

kormány nem támogatja. Lázár Pál az érettségi vizsga módosítását és a műegyetemnek az egyetemmel való egyenjogúsítását követelte. Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter kijelenti, hogy a magyar nemzet történelmi kulturfeladatait a nemzetiségek elnyomása nélkül teljesíti. A nemzetiségek nem panaszkodhatnak elnyomásról. Vízzy Ferenc elfogadja a költségvetést. Vajda (Vojnoda) Sándor, a nemzetiségek elnyomásáról beszélt, mire Apponyi röviden válaszolt. Végül Kubinyi felszólalása után Hodzsa Milán (tót) beszélt ki az ülést.

Olay kilépett a 48-as pártból.

Budapest, július 16. Olay Lajos ma levelet intézett Kossuth Ferenchez, melyben bejelenti, hogy a pártból a Polónyi beszéde miatt kilép, de azért megmarad elvei mellett.

Nyári szünet a Házban.

Budapest, július 16. A költségvetés letárgyalása után, ami a jövő hét végére várható a képviselőház üléseit szeptember 15-éig elnapolják.

Az aradi választás.

Arad, július 16. Az aradi választók egyik töredéke dr. Fényes Samu ügyvédnek, az ismert színműírónak kínálta fel a jelöltséget 48-as programmal. Fényes a jelöltséget elfogadta.

Az új horvát kormány.

Budapest, július 16. Ma érkezett meg Zágrábról Pejachevich horvát bán, aki magával hozta az új horvát kormány névsorát is.

Képviselőházi ülések.

Budapest, július 16. Az összeférhetlenségi bizottság e hó 27-én tart ülést amelyen a Mikszáth Kálmán összeférhetlenségi ügyét tárgyalják; az igazságügyi bizottság e hó 18-án tárgyalja, a Fejérváry kormány vád alá helyezésére vonatkozó kérvényeket. A költségvetési bizottság ma délelőtt 12 órakor tartott ülést, a melyen több vicinális vasút építési engedélyt tárgyaltak.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat

Alulírott ezennel kinyilatkoztatom, hogy a kereskedő ifjuságra vasárnap reggel tett sértő és rágalmazó kijelentésemet, amennyiben azt felhevült állapotban tettem, ezennel visszavonom, és azt meg nem történnek nyilvánítom ki.

Debrecen, 1906. július 15.

Frank Rössö
kereskedő.

Előttünk:

Roth Kálmán, Pasztohy S. Sándor, Góznér Kálmán, Török Ferenc.

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kinyilatkoztatom, hogy a kereskedő ifjuságra vasárnap reggel tett sértő és rágalmazó kifejezésemet, amennyiben azt felhevült állapotban tettem, ezennel visszavonom, és azt meg nem történnek nyilvánítom ki.

Debrecen, 1906. július 15.

Márkus Miksa
kereskedő.

Előttünk:

Roth Kálmán, Góznér Kálmán, Pasztohy S. Sándor, Török Ferenc.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Törvénykezés.

§ Az e heti büntügyi főtárgyalások. Julius 16-án hétfőn ítélethirdetések és fellebbezési ügyek nyilvános tárgyalásai. **Julius hó 18-án Szerdán főjárgyalások.** Szóke Gábor s társa ellen, okirat hamisítás. Özv. Pócsi Gáborné ellen, lopás büntette. Csanak Sándor s társa ellen, lopás büntette. Koncz István ellen, testi sértés büntette. Varga Juliánna ellen, lopás büntette. Cz. Szabó Ferenc ellen, lopás büntette. **Julius hó 20-án pénteken** Erdélyi József s 7 társa ellen, pénzhamisítás vétségéért.

Közzgazdaság.

Kőbányai sertésüzlet. Julius 16. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 115—116 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kgrammon felüli súlyban) 122—123 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 124—125 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 126—127 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm) 125—127 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm) 124—126 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm) 126—127 fillérig. Sertéslétszám: 1906 július 11. napján volt készlet 56.121 drb. 1906 július 12. napján felhajtott — darab. 1906 július 12-ik napján elszállított 523 darab. 1906 július 12-dik napjára maradt készlet 55598 darab. A hizott sertés üzletirányzata: élénkbb.

Regény-Csarnok.

Az akácok.

Irta: **Kazár Emil.**

(Folyt. és vége.)

Bence bácsi meghallotta. Visszafordult. — Hová vinne? El akarsz hagyni engem, kis Örszike?

A lány nem felelt. A sötét erdő felé merült el tekintete. Az erdő uszott szemé előtt, mert könnyek árasztották el. Az égre nagy fekete felhők vonultak, gyorsan gyülekeztek és összetömörültek, hiába hasogatták a fehér villámok Dörgött.

— Gyere, gyere kis lányom, — szólt ekkor Bence, aggódva nézve a közeledő zivart. — Gyere haza!

Örszike fölállt, de ingadozni kezdett, heves zokogás fogta el, erőlenül karolta át nevelő atyját, ráemelte sovány, szenvedő arcát, fölneézett rá, mint egy szenvedő pára esedezett és könyörgött.

— Menjünk haza, haza, haza! Jaj bátyám, vigyél haza az én falumba engem!

A lányka gyöngye hangja együtt szólt az ég erős szavával. Almás Bence fölvette Örszikét a karjai közé, akinek a keze úgy reszketett, mint az öreg kéz.

— Nagy öreg érzés lehet a gyerekeknek — gondolta Bence, a lánynak pedig odasugta: — haza viszlek, Örszike.

— A falunkba? — kérdez'e csattanó hangon a lányka.

— Oda.

— Bátyám is ott marad?

— Ott.

— Nem is jövünk többé ide?

— Nem, kis lányom.

— Oh drága Bence bácsi. Hagyjuk itt ezeket az akácokat, talán valaki meggyógyul alattuk. Én meghalnék. Hagyjuk itt, van odahaza elég.

Almás Bence magához szorította az örvendő gyermeket és az ölben vitte a házba. Örszike féktelen haládatossággal csókolózott kezét.

— Mért reszket úgy a keze, Bence bácsi?

— Hisz a tied is reszket, Örszike. Az én kérges szivemben is sátorozik valami érzés, nemcsak nálad.

Cook és Johnson-féle

Patent-tyükszem-Gyűrű

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely a borzasztó tyükszem fájalmakat — azonnal megszünteti és el is távolítja.

Ez ma a világ legjobb szere minden szenvedőnek ajánlatik.

1 drb. 20 fillér, 6 drb. 1 korona.

Debrecenben kapható a következő gyógyszerárakban: 385—6—2

Balázs Ödön Csapó-utca, — Kócozán Dezső — Homokkert-utca, — Mihalovits Jenő, — Muraközy László, — Sziloz Ferenc az angyalhoz. — Radakovics Géza, — Dr. Rothschnek v. k., — Dr. Varga és Bodnár G. az aranyegyszarvúhoz, — Kovács L. a fehérhatyúhoz — és Tóth Béla uraknál, — ugyszint a birodalom minden gyógyszerárában és droguériájában.

Tessék díjtalanul árjegyzéket

— és mintát kérni a legjobb —

Stájer férfi és női loden szövetekből

vadászoknak, erdészeknek és turistáknak, valamint mindenféle divatszövetekből, férfi és női öltönyökre, felöltők, esőköpenyekre a legolcsóbból a legfinomabb kivitelű legelőnyösebben

sömert első és legnagyobb Loden kivitelű ögöttől **Vincenz Oblack** és kir. udvari szövet szállító Graz, Murgasse No. 9/63.

Pénzkölcsön.

minden összegben, mindenkinek, kötelezvényre, váltóra, butorra, életbiztosításra, betáblázásra 3 1/2 4 és 5%-ra. Részletfizetésre. **Löhlhoffel & Berlin W. 35.** Válaszbélyeg küldendő.

347—30—9.

Előpaták

gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál, máj és lépbalajknál, köszvény és oszunnál, altesti pangásoknál valamint bármely az idegség alapján fejlődő betegségnél. A nagyhirű előpatáki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kisegítő gyógyszerközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézet, kezelés, masszázs, svéd torna diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel. Fürdő-idején május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidejében (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig.) a gyógy és zenedijának fele fizetendő, lakások 50 %-al ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpatáki ásványvíz, mely a szén-savdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz, háznál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvendő. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Székküldési hely Előpaták, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. 342—4—4

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Gazdasági építkezések.

Mélt. gróf Károlyi Lajos ur tállaji béruradalmának Bözsely és Ágendő gazdaságában 26,036 korona azaz huszonezerharminchat korona 30 fillérnyi összeggel ezen év folyamán befejezendő következő gazdasági épületek létesítése irányoztatott elő:

	Korona
1.) Bözsely gazdasági belmajor 4 szobás eselédlak	1729.15
2.) " " " " " " " " " "	2935.15
3.) " " " " " " " " " "	4330.59
4.) " " " " " " " " " "	922.75
5.) " " " " " " " " " "	6493.90
6.) " " " " " " " " " "	460.95
7.) Pórházi majorban leégett pajta fedele	438.90
Összesen	17311.19
8.) Ágendői gsg. belmajorban 18 szobás eselédlak	5666.08
9.) " " " " " " " " " "	1763.60
10.) " " " " " " " " " "	831.78
11.) " " " " " " " " " "	460.95
Összesen	8725.41

fenti munkálatokhoz szükséges anyagot u. m. kőművesmunkánál terméskő téglá, mész, homok, elszigetelő lemez, cement stb. anyagot, ácsmunkánál lágy és kemény fűrészelt, faragott fa, lék, deszka, fedéseknél cserép aszfalt lemez anyagot az uradalom mindég az építés helyszínén válalkozónak a kellő időben átadja, így azok értéke fenti összegben nem foglaltatik.

Vállalkozni szándékozók felhivatnak hogy árajánlataikat tisztán olvashatóan megírva, zárt és lepecsételt levélben a vállalati összeg 5% azaz ötszázalékanak megfelelő készpénz v. hitelképes értékpapirban felszerelve **f. évi július hó 29-nek dél. e. 9 órájára** annál inkább adják be, mert később érkező vagy kellően fel nem szerelt % engedmény r. felülfizetésben kifejezett, ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok az összmunkálatokon is vagy a következő beosztásokkal is beadhatók.

- 1.) Bözselyi gsg. belmajoron összmunkálatokra.
- 2.) Bözselyi gsg. és ágendői lápokon lévő-gulyakaram fedési munkáira.
- 3.) Pórházán leégett csürfedelének felépítésére.
- 4.) ágendői belmajoron összmunkálatokra.

A részletes tervek és költségelőirányzatok és esetleges felvilágosítások f. hó 15-én reggeli 9 órától naponként megtekinthetők gróf Károlyi Lajos ur Ágendői uradalmának központi irodájában, hova az ajánlatok is Rébai Dezső uradalmi intéző címén beküldendők, illetve beadandók lesznek. 387-3-3.

Kelt, Erdőd 1906. június hó 11-én.

Uradalmi intézőség.

Visk-Várhegyi

(Mármaros-megye.)

Acél-fürdő.

A verhovinai hegység legbájosabb, legkisebb részén van a **Visk-Várhegyi ACÉL-FÜRDŐ**. A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert gyógyforrás, mely megszünteti a vérhiány mindennemű alakjait.

Kitűnő gyógyhatásának bizonyult a **Visk Várhegyi Acél-forrás** Különösen: **a gége, légcső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.**

Biztos gyógyulást nyújt az aranyér, terméketlenség a női- és férfi- ivarszervek bajainak.

Kérjen prospektust a VISK-VÁRHEGYI fürdő igazgatóságától.

Igazgató: **BÖHM LAJOS.**

Visk-Várhegy Mármaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel körülvéve. Levegője tiszta pormentes. — A fürdő vasuti állomása: **Bustyaháza**. Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodik, van, a vasuti állomásnál kocsik állanak rendelkezésre. A vendégek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajarat. Fényes vendéglői helyiségben kitűnő keresztény konyha. Penzió 6—8 korona személyenként. **Szigorúan kóser konyháról is gondoskodik van.** Olcsó, kényelmes lakásról azonkívül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is afürdőigazgatóság gondoskodik. Gyönyörű, festői kirándulási helyek.

Kérjen prospektust!

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a **FÖLDES-féle**

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10—12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrüsztilanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crême, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényesse, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényesebb előnye, hogy higantól nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-puder K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcvíz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-9

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszertárakban.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borvíz.

A „főkuti“ gyógy-borvíz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványvíz úgy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth kuti“ gyógy-borvíz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúvíz, gazdag vas és nész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvély kóroknál.

A „Boldissár kuti“ gyógy-borvíz nemesak kiválóan üdítő élvezeti víz; de kitűnő sikerrel használtatik a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztő szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy lítium tartalma. Húgyhajtó hatású. Szénsav dus. Csira (bacillus) mentes

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége, ifjui frissége megmaradjon, az jöjjön Borszékre az egészségének, ujjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fenyőöserdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szén savval telített hideg lobogó fürdők, kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyító injezet, masszázs, villamozás, tej és savókúra, terainkúra. Villámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szivesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmegye)

Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijarat. Utazás 6 óra Autombil járati.

Kapható Debrecenben: Klein Ignác urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben,

nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó vasut állomás Dáda. Posta, távirta és telefon helyben.

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldték. Apró hirdetések előre fizetendők.

A DEBRECZENI
szerszámgyártó
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

A valódi „Tulipánerdő”

szivarka hüvely és szivarka-szipka gyári főraktára **Harmathy Pál** könyvkereskedésében van Fűvészkert-u. 14. csakis ott kaphatunk valódi „VERGE” egészségügyi papírból készült szivarka hüvelyeket legolcsóbban: 100 Tulipán hüvely 12kr. Tiszti hüvely 10 kr. Progress 10 kr. King 08 kr. Rákóczy 12 kr. Ambre 12 kr. Aranyozott hüvely 18 kr. viszont eladóknak kedvezmény. — Telefon 374. Egy tanuló felvétetik. 360 10—5

Egy jó családból való 4 középosztályt végzett fiú, férfi és női divat üzletbe tanulónak felvétetik. Cim a kiadóhivatalba.

A vakációban

középiskolai tanulók tanítását, javító vizsgákra való előkészítést elvállalja jogász. Cim a kiadóhivatalban.

Megbízható

és jó családból való fiú fűszerkereskedő tanulól felvétetik Cim a kiadóhivatalban.

4 hold

186 □-öl föld az ondnak Debrecenhez legközelebb eső részén eladó. Értekezhetni Boros testvéreknél. Kossuth-u 7. 388—3—1.

Jó karban

levő egy 16-utáni kocsijutányos áron eladó. Értekezhetni Gólya-utca 17. 370—

Irodába ajánlkozik jóírású VII. gymnazista. Cim: Szatai Ferenc, Vörösmarty-u. 30.

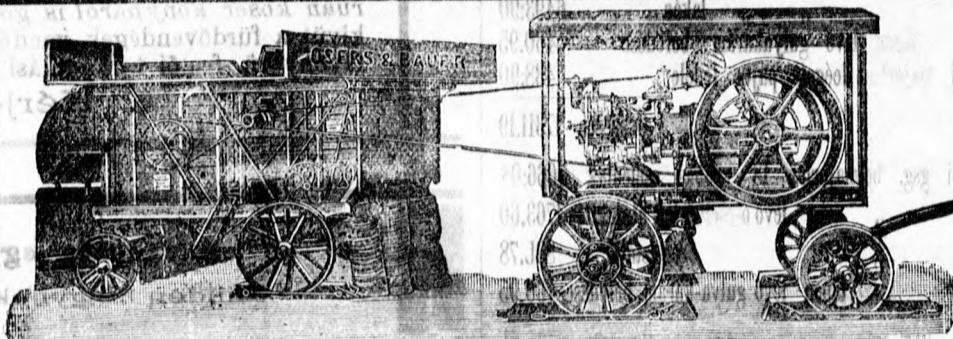
Szt. Radegund, Grác mellett.

gyógyhely és vizgyógyintézet.

Főlséges vidéken 750—1500 méter magas hegyek és kiterjedt fenyvesek között, számtalan erdős sétány, kitünő ivóvíz, enyhe edző éghajlat por nélkül. — Pavillonrendszer. — Tudományos vizgyógyimód, speciális masszázsmelésztési zavaroknál, villanyozás, villanyos és szénsavas fürdők, diétakurák. — Évenként 800-an, többnyire magyarok, látogatják, nyári lakások, olcsó árak. — Grácból nyáron automobil — omnibusz. — Az orvos magyar. —

Prospektust ingyen küld

Dr. Ruprich igazg. főorvos.

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanický-u. 18.

Benzin-lokomobil.

elsőrendű gyártmány kedvező fizetési feltételek mellett. **1-2 fillér üzem költsége**

Több mint ezer gép üzemben.

Árjegyzékek ingyen.

Koni gyártmányu

Marion, Batiszt és Delinek,
továbbá 248-x-72

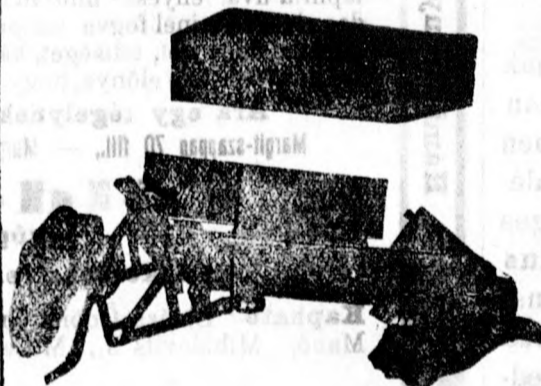
Hímzett Batiszt és Vászón Ruhák
nagyválasztékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divat-árúházában
Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.
264—6-7

Mindenki maga gyártja a köveket!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak **36 korona**

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Brostürák ingyen és bérmentve.

Tulipán-Padlófénymaz!
(Linoleum)

Védjegyezve

TulipánPadlófénymaz!
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymazt, mert

- A Tulipán-Padlófénymaz** az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymaz** tartós, rögtönszáradó és tükörfényű gyönyörű zománccezal bir.
- A Tulipán-Padlófénymaz** vízel mosható
- A Tulipán-Padlófénymaz** tetszetős, nemzetiszintű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymaz** minden nagyobb fűszerkereskedésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kezegegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275—5—5.

Pátolják a hazai ipart!